

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за академичната длъжност “професор” по специалността “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, съгласно обявата в ДВ бр. 29 от 21.04.2015 г., с кандидат: доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска, д.м.н., декан на факултет “Обществено здраве” при МУ - Плевен

Рецензент: д-р Асен Петков Петков, д.м.н., професор в катедра “Военна медицина”
към Военномедицинска академия - София

Доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска завършва Медицинския университет в гр. Плевен през 1996 г. Започва трудовия си стаж в катедра “Психиатрия и медицинска психология” в МУ- Плевен, а от 1999 г. досега заема последователно академичните длъжности асистент, старши асистент, главен асистент и доцент в същия университет. През м. юни 2013 г. е назначена за декан на факултет “Обществено здраве; а от м. декември 2014 г. е избрана за ръководител катедра “Общественоздравни науки” към ФОЗ на МУ – Плевен.

Доц. Александрова-Янкуловска има придобита специалност по Социална медицина и здравен мениджмънт от 2003 г. През 2008 г. придобива научно-образователна степен доктор по научната специалност “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията.

Кандидатът участва в 13 курса за следдипломно обучение, 10 от които в чужбина или в България в партньорство с чуждестранни научни организации.

Доц. Александрова-Янкуловска участва в конкурса с 211 научни труда, които включват: Две дисертации, посветени на научно изследване на медикоетични проблеми; Седемнадесет монографии, научни книги и глави от научни книги – самостоятелно или в съавторство, от които – 4 издадени в чужбина; Осемнадесет учебни помагала – самостоятелно или в съавторство, от които 2 издадени в чужбина; Осемдесет и осем научни публикации в списания (65) и сборници (23); Участие с осемдесет и шест доклада в научни форуми, от които 58 в чужбина или в България с международно участие. Кандидатът е самостоятелен и първи автор в 90(72%) от пълнотекстовите публикации, а втори автор в 26(21%).

Съгласно критериите, заложиени в “Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен”, кандидатът покрива наукометричните изисквания за академична длъжност „професор”. Значимостта на научните трудове се доказва от факта, че много от тях са публикувани в известни чужди и български научни издания.

Доц. Александрова-Янкуловска има разностранни интереси в сферата на общественото здравеопазване, които обуславят следната обобщена класификация по тематика, отразена в реалните публикации:

1. Проблеми на общественото здраве (26,36,46,48,49,51,64,71,77,78,86,87,104,109,120,121, 122,123,124);
2. Управление на здравните грижи и здравен мениджмънт (29,30,34,60,62,65,66,74,80,125);
3. История на медицината и етиката (24,25,39,73,90,91,92,93);
4. Етични проблеми - медицинската етика, клинична етика, обучение по медицинска етика, управленска и бизнес етика (2,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,33,35,37, 38,42,47,50,52,53,54,55,57,61,63,67,69,70,82,83,84,85,93,95,97,98,99,104,105,106,107,110,111,112,

113,114,115,116,119);

5. Хосписни и палиативни грижи (1,3,4,5,27,28,31,32,40,41,44,56,58,59,79,81,88,89,94,96,100,101,102,103).

Необходимо е да се отбележи и значителният принос на кандидата, отразен в публикациите, направени на международни и национални научни форуми.

Доц. Александрова-Янкуловска участва общо в 5 научно-изследователски проекта, от които 1- международен.

Кандидатът има впечатляваща учебна натовареност с общ преподавателски стаж от 15 години. За последните четири години средногодишната ѝ заетост възлиза на 1042 учебни часа, от които 500 часа – лекции. Ръководи занятия по Медицинска етика, Биоетика, Социална медицина, Мениджмънт и етика на хосписните грижи, Управленска и бизнес етика, Социална медицина с промоция на здравето със студенти от различни специалности във факултетите по медицина, обществено здраве и здравни грижи, както и в Медицинския колеж. Допълнителната ѝ ангажираност като хоноруван преподавател в магистърската програма “Интегративна биоетика” в Софийски университет “Св. Климент Охридски” усъвършенства преподавателските ѝ умения.

Тя е автор и съавтор на 18 учебни помагала. Под нейно ръководство са защитили успешно двама докторанти, а трети е пред защита.

В представените ми за рецензиране научни трудове се открояват следните по-важни приноси от научен характер:

1. Проведено е първото по рода си всеобхватно комплексно проучване на организационните и етични аспекти в развитието на хосписните и палиативни грижи у нас (1,5,58,60,103,94,27).
2. Изградена е пълна база данни за регистрираните и функциониращи хосписи и са направени препоръки към отговорните държавни и професионални институции (1,5).
3. За пръв път в нашата социално-медицинска литература са представени вижданията и разбиранията на разнообразни групи (обучавани студенти в различни ОКС, персонал и близки на пациенти с терминални заболявания) относно „добрата смърт” и е направена връзка със същността и философията на палиативните грижи (1,31,79,88,103).
4. За пръв път у нас е апробирана модерна методология за вземане на етични решения в клиничната практика с разработен оригинален инструментариум за приложение и оценка на резултатите (2).
5. Проведено е оригинално проучване на опита във вземането на етични решения и отношението към етичната консултация на лекарите в университетски и регионални центрове в Северна България (6,14).
6. Въведена е оригинална учебна програма по мениджмънт и етика на хосписните грижи, получила международно признание (1,140,57).
7. Разработени са оригинални учебни пособия по биоетика (110-116), мениджмънт и етика на хосписните грижи (101-103), управленска и бизнес етика (117,118), които съответстват на високите международни стандарти в тези области на научното познание.

Направен е съществен пробив в повишаване качеството на практическото обучение по биоетика с въвеждането на иновативни обучителни подходи:

8. оригинален метод за етичен анализ на клинични казуси с карта за оценка, внедрен в

обучението на студенти-медици с обхват на широк кръг актуални клинични проблеми (7,8,13,16-21,32,106) и с доказана ефективност на усвояването му (2,22).

9. разработени са ценни учебни помагала за практически занятия по биоетика (113,115).

10. разработена и приложена е методология за обучение по биоетика и мениджмънт и етика на хосписните грижи чрез анализ на филми по специално разработен въпросник (57,190,35).

11. Принос са постоянно актуализираните учебници и публикации по проблемите на общественото здраве (46,71,108,109,120,121,122,123,139), в които са очертани глобалните здравни проблеми (124), проблемите на застаряването на населението (46,71).

12. Важен принос имат направените критични сравнителни анализи на правата на пациента в Закона за здравето спрямо тези в Декларацията на Световната Медицинска Асоциация за правата на пациента (78) и на професионалните ценности в Кодекса на професионалната етика на БЛС спрямо ценностите и принципите в Хипократовата клетва, Женевската декларация и Международния кодекс на медицинската етика (24).

13. За пръв път е направено цялостно систематизирано представяне на развитието на биоетиката в България, публикувано в Международния наръчник по глобална биоетика (98), както и представянето на развитието на хосписната концепция и свързаните етични проблеми в световен мащаб в Международната енциклопедия по биоетика (100) – и двете издания на реномираното издателство Springer.

Освен тези основни приноси в научната дейност на кандидата се очертават и други приноси - главно с практико-приложен характер.

Според представената справка доц. Александрова-Янкуловска има участие в статии с общ импакт фактор 53,8218. Представени са справки за 245 цитирания, от които 210 – в България и 35 – в чужбина.

Член е на редколегии или рецензент в 8 чужди научни списания.

Кандидатът има впечатляващо участие в 13 научни организации у нас и в чужбина.

В заключение считам, че научната и учебно-преподавателската дейност на доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска, д.м.н. отговаря напълно на качествените и количествени критерии за развитие на академичния състав, посочени в на Правилника на МУ - Плевен за заемане на академичната длъжност „професор”. Тя има значителна аудиторна натовареност и педагогически опит. Разностранните ѝ знания в областта на общественото здравеопазване и практическият опит от заеманите от нея длъжности я правят ценен и интересен лектор, а многобройните форми на следдипломно обучение ѝ позволяват да прилага нови методи за обучение и научни изследвания. Това ми позволява убедено да предложа на уважаемите колеги, членове на научното жури да изберат доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска, д.м.н. за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 7.1 „Медицина” и научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

17.07.2015 г.

Рецензент:

